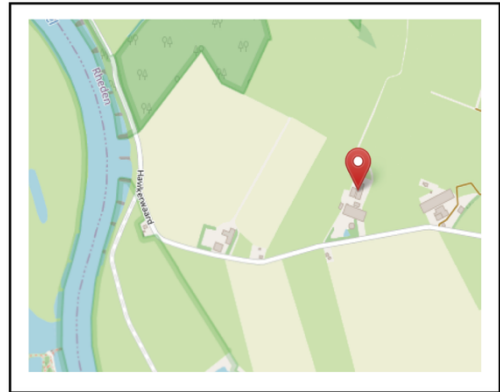

Boerderij
Havikerwaard 49
6994 JH De Steeg

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000022
Inschrijving register 24 december 2008
Kadastrale aanduiding Rheden T 658

Historie en ligging:

Deze op een oude bouwplaats gelegen karakteristieke in 1909 herbouwde en vrij gaaf bewaarde, tot het landgoed Middachten behorende hallehuisboerderij met bijschuur werd ontworpen in de Nieuw Historiserende stijl door de Dierense architect G.J. Uiterwijk. De boerderij ligt aan de westzijde van de eveneens Havikerwaard genoemde verharde weg die de verbinding vormt tussen de in de Havikerwaard gelegen pachtboerderijen. Aan de rechterzijde van de boerderij bevindt zich, ter hoogte van het achterhuis, een bijschuur. De boerderij is ontworpen in historiserende trant waarbij ondermeer teruggegrepen wordt op de Nederlandse zeventiende en achttiende eeuwse bouwkunst. In de jaren tussen 1897 en 1914 vond er een groot-schalig herstel van het landgoed plaats. In deze jaren werden verschillende pacht-boerderijen ver- of herbouwd waarbij het kasteel en de bouwstijl van het kasteel met bijgebouwen vaak als inspiratiebron diende. Hierdoor verkregen niet alleen de boerderijen meer allure maar ook het landgoed in zijn totaliteit.

Boerderij

Plattegrond en opbouw:

De éénlaags boerderij is gebouwd op een nagenoeg rechthoekige plattegrond waarbij het voorhuis smaller en hoger is dan het achterhuis. Het voorhuis heeft een boven de voorgevel ver uitkragend zadeldak gedekt met gesmoorde Muldenpannen. Het achterhuis is voorzien van een aan de zijde van de achtergevel afgewolfd zadeldak gedekt met grijze en met gesmoorde gegolfde pannen. De schuine zijden van het dak boven voor- en achter gevel worden afgesloten door windveren. Beide dakschilden zijn bovendien ieder voorzien van een kleine klimmende dakkapel onder een lessenaarsdak en voorzien van twee gekoppelde draairamen. Op de nok bevindt zich een eenvoudige bakstenen schoorsteen. In het linker dakschild bevindt zich eveneens een schoorsteen. Het dak is boven de zijgevels van het voorhuis voorzien van mastgoten. De boerderij bezit een omlopende gepleisterde plint. De vensters van het voorhuis worden merendeels afgesloten door een anderhalfsteens strek. In het achterhuis zijn de oorspronkelijke ijzeren stalramen deels vervangen door betonnen stalramen.

Voorgevel:

De door een puntgevel afgesloten symmetrische ingedeelde voorgevel is voorzien van hoeklisenen. De begane grond bezit vijf vensterassen waarbij in de middelste as de ingang gelegen is. Deze is voorzien van een hardstenen dorpel en neuten waarop het deurkozijn rust. De opgeklampte deur wordt door een geprofileerd kalf gescheiden van een bovenlicht met een decoratieve roedenverdeling. Aan weerszijden van de ingang bevinden zich twee vensters met 15-ruits schuiframen. De vensters zijn voorzien van luiken. Ter plaatse van de balklagen tussen de begane grond en de

verdieping bevinden zich ijzeren staafankers. De verdieping bezit drie vensters als op de begane grond waarvan de luiken echter niet meer aanwezig zijn. Tussen de verdieping en de geveltop bevinden zich ter hoogte van de balklagen ijzeren staafankers. In de geveltop bevindt zich een rond zoldervenster dat voorzien van een gietijzeren margietraam.

Linker zijgevel:

De linker zijgevel van het achterhuis bezit meerdere getoogde gietijzeren meerruits stalramen en een getoogd opgeklampt staldeurtje. De gevel van het voorhuis is voorzien van vier vensters met schuiframen en luiken als in de voorgevel. Tussen het tweede en het derde venster bevindt zich een klein mogelijk eerst later aangebracht venster.

Achtergevel:

De symmetrisch ingedeelde achtergevel heeft in het midden een door een segmentboog afgesloten deeldeuropening waarin zich een dubbele deur bevindt waarvan de linkerdeur tweedelig is. Aan weerszijden van de deeldeuropening bevindt zich een gietijzeren rondbogig afgesloten stalraam met een roedenverdeling waarbij het bovenlicht voorzien is van een vorktracering. Zowel uiterst links als rechts bezit de gevel een door een segmentboogje afgesloten opgeklampt staldeurtje. Boven de deeldeuropening bevindt zich een door een segmentboogje afgesloten opgeklampt zaadzolderluik.

Rechter zijgevel:

De rechter zijgevel van het voorhuis bezit drie onregelmatig over de gevel verspreide vensters als in de voorgevel met luiken. Uiterst rechts bevindt zich een uitgebouwd geveldeel waarboven het dakschild is doorgetrokken. Dit geveldeel is voorzien van een opgeklampte deur, aan weerszijden geflankeerd door een smal drieruits raam met luik. In de korte zijde bevindt zich een smal raam als boven genoemd.

De gevel van het achterhuis bezit een meerruits getoogd stalraam waarnaast zich een getoogd opgeklampt staldeurtje bevindt. Verder bezit de gevel zeven rechtgesloten betonnen 6-ruits stalramen onderbroken door een smal tussenlid dat het achterhuis met de bijschuur verbindt.

Bijschuur

De indeling van de gevels van de mogelijk als doorrijschuur gebouwde schuur is ten dele gewijzigd. De schuur is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een afgewolfd zadeldak gedekt met gesmoorde en rode oud-Hollandse pannen. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband.

De voorgevel bezit in de linker gevelhelft twee rechtgesloten deuropeningen, ieder met een dubbele deur. Deze zijn waarschijnlijk bij een latere verbouwing aangebracht. De rechter gevelhelft bezit twee getoogde opgeklampte staldeurtjes en een getoogd 9-ruits gietijzeren stalraam. Verder bezit de gevel in het midden een rond zoldervenster voorzien van een 4-ruits gietijzeren raam aan beide zijden geflankeerd door een rechtgesloten muuropening waarin zich een louvereluik bevindt.

De zijgevels bezitten gietijzeren meerruits stalramen in diverse vormen. De achtergevel is op een dichtgezette staldeuropening (rechts) bezit nog de oorspronkelijke indeling. In het midden van de gevel bevindt zich een door een segmentboog afgesloten deeldeuropening. De segmentboog is voorzien van aanzetstenen en een sluitsteen. Boven de boog bevindt zich een licht uitgemetselde de boog volgende rollaag. In de deeldeuropening die aan elke zijde voorzien is van een tweetal hoekblokken bevindt zich een dubbele deeldeur waarvan de rechter deur tweedelig is.

Aan weerszijden van de deeldeuropening bevindt zich een rondbogig afgesloten

gietijzeren stalraam met een roedenverdeling waarbij het bovenlicht voorzien is van een vorktracering. Uiterst links bezit de gevel een opgeklampt staldeurtje dat op dezelfde wijze afgesloten wordt als de deeldeuropening.

Reden van plaatsing:

De boerderij en bijschuur bezitten stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de beeldbepalende situering in het weidse landschap van de Havikerwaard;
- het pand maakt deel uit van een historisch gegroeid waardevol landschappelijk gebied en is bepalend voor het zichtbaar houden van deze situatie;
- als onderdeel van het landgoed Middachten en in samenhang met de overige tot het landgoed behorende bebouwing bezit het complex een ensemblewaarde.

De boerderij en bijschuur bezitten architectuurhistorische waarde:

- vanwege de vrij gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik;
- als goed voorbeeld van een vroeg 20ste eeuwse boerderij van het hallehuistype met bijschuur;
- als zeldzaam voorbeeld van een in de Nieuw Historiserende stijl gebouwde boerderij.

De boerderij en bijschuur bezitten cultuur-historische waarde:

- vanwege de ligging op een eeuwenoude bouwplaats en als onderdeel van het landgoed Middachten dat van groot belang is geweest voor de ontwikkeling van het dorp de Steeg en omgeving. De boerderij is exemplarisch voor de verfraaiing en het herstel van het landgoed in de vroege twintigste eeuw.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2b, 2c, 2e, 3a en 3c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Rechter zijgevel Hallehuisboerderij – 2016

Foto: Wim Smallegange / fotoclub Veluwezoom

© CC BY-NC-ND